

NOTIFICATIE.

Wij Staatsraad, Gouverneur van de provincie Vriesland. Gezien de Missive van Zijne Excellentie den Opperhouthvester voor de Noordelijke Provincien, van den 26 Junij 1833, no. 46, omtrent het regelen van de Jagt op Ganzen, Eenden en Watersnippen.

Gelet op de Wet van den 11 Julij 1814 (Staatsblad no. 79), houdende bepalingen op het stuk der Jagt en Visscherij; op Zijner Majesteits Besluit van den 1 December 1820 (Staatsblad no. 26) alsmede op de deliberatien van Heeren Gedeputeerde Staten, te dezen opzichte.

Brengen bij deze ter kennis van de daarbij belanghebbenden:

Ten eersten: Dat achtervolgens de bepaling door Zijne Excellentie den Opperhouthvester voor de Noordelijke Provincien, met overleg van de Heeren Gedeputeerde Staten, vastgesteld, de Jagt op Ganzen, Eenden en Watersnippen, met het gewoon geweer, op daartoe bekomen permissie zal zijn geopend en gepermitteerd met den vijftien Augustus tot en met den laatsten September; doch dat deze bepaling, ten aanzien der sluiting niet toepasselijk zal zijn op de geregtigden tot de groote Jagt.

Ten tweeden: Dat de Kooi-Eenden, overeenkomstig art. 3 van Zijner Majesteits Besluit van den 1 December 1820 (Staatsblad no. 26), op de boete daarbij bepaald, zullen moeten zijn opgesloten of gehokt, tot den eersten September, aan welk artikel de Kooilieden, bij deze, wel expresselijk, worden herinnerd.

En zal deze worden afgekondigd en aangeplakt, op de gebruikelijke wijze.

Aldus gedaan binnen Leeuwarden, den 3 Julij 1833.

De Staatsraad, Gouverneur,
VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT.

De Staatsraad, Gouverneur der Provincie Vriesland, brengt bij deze ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat door Zijne Majesteit bij Hoogstdezelfs besluit van den 21 Junij 1833, no. 40, tot Adjunct Houthvester in het eerste jagt-district in Vriesland, is benoemd geworden de Heer F. F. Rinia van Nauta, wonende te Giekerk.

Leeuwarden,
den 4 Julij 1833.

De Staatsraad Gouverneur,
VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT.

BEKENDMAKING.

KLEI-WEG VAN BUITENPOST NAAR GRONINGEN.

Ten gevolge van de volbrachte vernieuwing, zal de zoogenaamde Vriesche Brug, gelegen nabij Visvliet, welkers passagie sedert den 15 Mei ll. is afgesloten geweest, met aanstaanden Donderdag den 11 Julij weder zijn geopend.

Leeuwarden,
den 8 Julij 1833.

De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland,
VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 21 Junij. Het zoude bijna schijnen als of men ons de aangename rust misgunt, in welke wij onder de hoede der Adelaars van Oostenrijk en Pruisen leven. Sints ettelijke dagen loopt hier sluisterend het gerucht, dat Frankfort andermaal met eene beroering wordt bedreigd, ernstiger dan die van den 3 April. In de hoofdstad van het Duitsche rijk zoude men namelijk eene wijd-uitgestrekte zamenzwering ontdekt hebben, welker deelnemers voornemens waren hun misdadig bedrijf met het op vrije voeten stellen onzer politieke gevangenen te beginnen.

Intusschen kunnen wel alleenlijk slechts vreesachtige gemoederen door dergelijke geruchten zich laten verontrusten, vermits het in de gegeven omstandigheden niet denkbaar is, dat zelfs den heethoofdigsten partijdrijver een zoo hersenschimmig denkbeeld zoude zijn in den zin gekomen.

Bedenkt men echter dat vroeger reeds gesproken werd van het verplaatsen der gevangenen naar eene vestingsterke van het Duitsch Verbond, welke maatregel echter in het publiek verschilderd werd beoordeeld, zoo zoude men wel op het denkbeeld kunnen komen dat een ligt te raden bij-oormerk de grondslag dier geruchten was.

Gisteren hield de Deutsche Bondsvergadering hare tweede ordelijke zitting sedert de terugkomst van den heer president en gezant, graaf von *Wittich Bellinghausen*. Ofschon nopens de daarin verhandelde onderwerpen niets in het publiek is uitgelekt, zoo wil men toch weten dat binnen kort gewichtige besluiten zullen worden openbaar gemaakt. Hoe ook de verwachting op die besluiten gespannen is, in zoo verre zij vermoedelijk het Deutsche academie-wezen en andere politieke verordeningen betreffen zullen, zoo ziet men des niet te min met reikhalzend verlangen het in beraadslagende behandeling nemen der Deutsche handels aangelegenheden te gemoet. Het behoef niet gezegd te worden, dat de verwickeling dier aangelegenheden, reeds sinds jaren eene der grootste bronnen is van de misnoegtheid, die niet slechts bij den handelsstand, maar ook bij den landbouw en het fabriekwezen zich in vele bondslanden openbaart; eene verstopping dier bron van wege de hooge bondsvergadering, of, met andere woorden, de voltrekking van het 19de artikel der bonds-acte, met in acht neming van alle billijke vorderingen en van alle belangen, zoude wel het meest doelmatige middel kunnen zijn om de openbare rust en de bestaande orde van zaken te bestendigen. Intusschen heeft men de kwestie opgeworpen of de bondsvergadering in dergelijke zaken bevoegdheid hebbe, en meent men nu hier, dat een beslechtend besluit van harentwege nog wel langer zoude worden uitgesteld dan voor vele lieden wenschelijk zoude zijn. Om voor zoodanige vertraging de beweegredenen te vinden, neemt men de nog steeds hangende Hoil.-Belg. zaak te baat, vooral in zoo verre zij de kwestie der gemeenschappelijke riviervaat als ook van het gebruik der Hollandsche binnenwateren ten gerijve van den Belgischen handel op Duitschland betreft, en men leidt uit deze omstandigheden motieven tot uitstel af, welker gegrondheid, dit bekennen wij gaarne, ons begrip te boven gaat; slechts dit willen wij ten slotte aanmerken dat de jongste bijzondere berichten uit München van de toetreding van Beyeren tot het Pruisische Tolverbond spreken als van eene aangelegenheid, nopens welke men het nog maar gansch niet ééns is, en die waarschijnlijk eerst na 's Konings terugkomst van zijne reis door Italië haar volle beslag zal bekomen. Wat intusschen het eindresultaat zijn moge, zoo staat het vast, dat het vroeger hier en daar geopperde vermoeden als of eene groote Deutsche Mogendheid de hand in het spel gehad zoude hebben tot het niet-ratificeren van het, te Berlijn, door den heer *von Miez*, gesloten traktaat, volkomen ongegrond is.

Van den 1 Julij De Beobachter behelst de navolgende berichten uit Konstantinopel van den 10 Junij:

Heden ten 1 ure begaf zich de Sultan aan boord van de Turksche stoomboot *de Bujukdere*, om de Russische vloot te bezoeken. Het geslacht van alle oorlogsvaartuigen begroette Z. H., en de buitengewone Russische gezant, graaf *Orloff*, benevens de vice-admiraal *Lazareff*, gingen den Sultan te gemoet, en kwamen zijne orders op de stoomboot vragen. Op het admiraalschip gekomen zijnde, gaf de Sultan zijn leedwezen te kennen, dat hij er de afgezanten der overige Mogendheden niet vond, waarom Zijne Hoogheid hun den Prins *van Samos* zond, ten einde hun des Sultans verlangens te kennen te geven, dat zij bij de volgende wapenschouwing over de Russische troepen mogten tegenwoordig zijn. De Groote Heer heeft herhaalde malen, met de grootste minzaamheid, zijne hooge tevredenheid betuigd over den schoonen en volmaaktten staat, waarin de Russische oorlogschepen zich voordeden. Bij het vertrek van den Sultan werd hij niet alleen door de vloot, maar ook door al de naburige batterijen, begroet.

Den 5 Junij keerde de artillerie-generaal *Muschir-Hallil* pacha van Alexandrie terug, aan boord van een Turksch fregat. Hij had dadelijk een gehoor bij den Sultan, waarna onderscheidene conferentien met de Porte plaats hadden.

Den 8sten kwam hier de Kroonprins van Beieren, onder den naam van graaf *van Werdenfels*, met de Napelsche stoomboot *Francesco I*, aan. De Prins was voornemens hier veertien dagen te vertoeven.

De terugtocht der Egyptenaren gaat geregeld voort. Den 5den kwam *Ibrahim* te Akscheir (30 uren van Kuitabia). De slechte wegen belemmeren veeltijds de marschen der Arabieren; ook kunnen zy, uit hoofde van hun groot krijgs-materieel, bezwaarlijk meer dan 4 uren daags afleggen. Dit vertrek heeft dan ook aanleiding tot de toebereidselen voor het huiswaarts keeren der Russische troepen gegeven. Zoodra de tijd zal aangekomen zijn, dat de Egyptenaren de grensscheiding van den Taurus zijn overgetrokken, zal de Russische vloot vertrekken. Men gelooft hier, dat zulks omstreeks de helft van Julij zal kunnen plaats hebben.

FRANKRIJK.

PARIS, den 30 Junij. Het bewind heeft de departementale en arrondissement-

raden blyeengeroepen, namelijk de van ouds bestaande, welker leden in der tijden den Koning als zoodanig zijn benoemd. De minister heeft intusschen tevens voorloopige maatregelen voorgeschreven, ten einde de benoeming van de leden dezer vergaderingen, volgens de nieuwere verordeningen, door de stemgeregtigden, tot stand te doen brengen.

Van de zijde der liberalen wordt beweerd, dat, vermits het bewind besloten heeft, om van lieverlede tot de vestiging eener zuivere monarchale staatkunde terug te keeren, de ontbinding van de kamer der gedeputeerden onvermijdelijk is geworden, daar derzelver meerderheid, hoezeer ook genegen om de ministeriële voordragten te ondersteunen, desniettemin, inzonderheid met betrekking tot datgene, hetwelk de belangen der geestelijkheid betrof, eenen zekeren tegenstand heeft betoond, welken men niet heeft kunnen overwinnen.

Men wil, dat van de zijde van den Stoel van Rome is gewaagd van de noodzakelijkheid, om den Koning der Franschen, even als zijne voorgangers, de Koningen van Frankrijk, in Rheims te doen kroonen en wijden, doch dat een dergelijk voorslag door het ministerie allezins is afgewezen.

De Zuidelijke dagbladen geven van tijd tot tijd zeer voordeelige berichten, nopens de schier voorbeeldelooze vruchtbaarheid van het gebied van Algiers, — de menigte van in- en uitlandsehe voortbrengselen, welke aldaar zouden kunnen worden geteeld, — en de algemeene verslagenheid, welke het gerucht eener waarschijnlijke ontruiming daar te lande heeft verwekt. Thans meldt men, dat het opperbevel van Algiers en het daartoe behoorende grondgebied is opgedragen aan den generaal *Guilleminot*, doch dat denzelven eene commissie is toegevoegd van twee leden van de kamer der pairs en twee leden van die der gedeputeerden, ten einde den staat van zaken op de plaats zelve te onderzoeken, en te beoordeelen, in hoe verre men op de deswegens medege-deelde berichten kan rekenen. Deze maatregel wordt door geene der partijen afgekeurd; de liberalen laten echter niet onopgemerkt, dat dezelve een middel kan opleveren, om tijd te winnen, alvorens zich op eene onherroepelijke wijze nopens het al of niet behouden dezer bezitting te verklaren.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 5 Julij. Uit Batenburg schrijft men van den 1 dezer:

Heden morgen arriveerde aan de overzijde van de Maas, onder den toevloed van een groot aantal aanschouwers uit de naburige gemeenten van Maas-en-Waal en de provincie Noord-Brabant, de ponton-trein onder het bevel staande van den majoor *Hoogeveen*, welke te Ravenstein en omstreken een geruimen tijd was gekantonneerd geweest. Het gezigt was allerschoonst, toen de veertig wagens der pontontrein, alie met schoone paarden bespannen, over de brug trokken, die in zeer korten tijd ten algemeenen genoegen over de rivier was geslagen, ten einde hunne nieuwe kantonnementen aan deze zijde der rivier te betrekken. De pontonniers zijn alhier verbleven met een gedeelte trein-soldaten en de paarden der 4de compagnie, terwijl de overige naar de dorpen Horsen, Appeltorn, Altforst en Maasbommel vertrokken zijn. Gemelde brug werd hierna gepasseerd door het artillerie reserve-park, bestaande uit circa 100 wagens alle met vier schoone paarden bespannen, hetwelk van Oss kwam en kantonnementen in de dorpen Wijchen, Niftrik, Leur, Hurne en Borgharen betrekken gaat.

's GRAVENHAGE, den 3 Julij. Heden is door Z. Exc. den baron van *Pallandt van Keppel*, minister van staat, belast met de generale directie voor de zaken der hervormde kerk, vergezeld van den heer secretaris en Adviseur *Janssen*, de achtende vergadering van de algemeene synode der Nederlandische Hervormde kerk geopend, bestaande dezelve uit de navolgende, leden als:

De heeren Dr. *H. H. Donker Cortius*, predikant te Arnhem, president; *D. Hendriks*, predikant te Groningen, vice-president; *J. J. Dermout*, predikant te 's Gravenhage, secretaris; Dr. *J. van Slochteren*, predikant te Hoorn, secundus van den vice-president; *J. R. Schotten*, te Amsterdam, quaestor-generaal; *W. A. van Hengel*, hoogleraar te Leiden; *H. Bouman*, hoogleraar te Utrecht, *P. Hofstede de Groot*, hoogleraar te Groningen; *J. L. Nyhoff*, predikant te Gouda; *G. Blaauwe*, predikant te Gors; *L. Merens*, predikant te Utrecht; *B. Nieuwold*, predikant te Leeuwarden; *N. S. Hoek*, predikant te Kampen; *T. van Spall*, predikant te Dussen; *W. Scheltens*, predikant te Oosterhesselen; *P. Mounier*, predikant te Rotterdam; *B. Verwey*, rustend predikant te 's Gravenhage; *P. Deketh*, oud ouderling te Hartlingen.

De heer minister van staat, baron van *Zuijlen van Nijvelt*, is dezen avond te half zeven ure van deszelfs buitengoed te Velzen in deze residentie gearriveerd. Zijn Excell. is ad interim belast met de portefeuille van buitenlandsche zaken, ter gelegenheid der op handen zijnde afwezigheid van het hoofd van dat departement. Het vertrek van hunne Excell. de heeren baron *Ferstok van Soelen* en jonkheer *Dedel* naar Londen is op aanstaanden Zondag bepaald. Alles schijnt aan te duiden, dat eindelijk, na zoo lange wetseling, het oogmerk geboren is van eene werkelijke overeenstemming van al de vijf Mogendheden tot een dezerzijds annemelijk bevonden eindverdrag, ter beslissende regeling der afscheiding van België.

Bij de jongste verkiezingen in Noord-Brabant zijn tot leden van de Staten dier provincie gekozen geworden:

Door de ridderschap: De heeren jonkh. *A. J. J. C. de Voocht* en *J. F. de Kuiper*. Door de stedelijke raden: Van 's Hertogenbosch, de heeren *V. A. Rijckevorsel* en *L. Frederickx*; — van Bergen-op-Zoom, *H. J. van Swieten*; — van Breda, *P. N. Janssens* en *J. F. C. J. de Roy*; — van Eindhoven, *J. J. Smits*, *J. T. zoon*; — van Oosterhout, *J. H. J. van Etten*; — van Tilburg, *J. A. Mussaers*.

Door de kiezers in het 3de landelijke district, *H. Smits*, *J. N. zoon*; — 8ste district, *M. F. de Wijs*; 12de district, *A. van der Goest Clement*; — 13de district, *F. van Mattenburgh*; — 14de district, *J. P. van Gilze*.

Door de Provinciale Staten van Noord-Brabant zijn, in derzelver zitting van den 4 dezer, de heeren *Mr. P. A. van Meeuwen* en *A. J. Ingenhousz*, afredende leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, als zoodanig wederom ingekozen.

De Provinciale Staten van Holland hebben, in hunne zitting van den 4 dezer, tot leden der Tweede Kamer benoemd: de heeren *Mr. W. J. Junius van Hemert*; *J. J. H. van Wickevoort Crommelin*; *H. Baron Collot d'Escury van Heinevoort*; *Jonkh. O. Repelaer van Molenaarsgraaf*; *Mr. F. Fress*, afredende leden, en wijders de heeren *F. C. W. van Druyvesteyn*, ter vervanging van wijlen den heer *D. van Foreest*, en *Jonkh. D. Hooft Iz.*, in plaats van den heer *G. C. Clifford*.

De Provinciale Staten van Zeeland hebben den heer *J. G. Hinlopen* op nieuw tot lid der Tweede Kamer verkozen.

Door de Staten der provincie Utrecht is, op den 2 dezer, de heer *Mr. J. G. van Nes* in genoemde hoedanigheid weder ingekozen.

Door die van de provincie Groningen is, mede op den 2den, de heer *Mr. Tammo Sijpkens* op nieuw tot lid der Tweede Kamer benoemd geworden.

Den 1 dezer hebben de Belgische gedeputeerden ter naauwernood, bij gebrek aan het noodige aantal leden, kunnen beraadslagen. Men heeft rapport uitgebragt, nopens de voorgestelde wet op de branderijen, welke door de Belgische revolutionairen, sedert twee jaren, met zoo veel hevigheid is gevorderd, doch waaromtrent men het nog niet eens heeft kunnen worden. Als nu wordt voorgesteld, om het regt, hetwelk bij het laatste ontwerp op 18 centimes was gesteld, doch door den senaat tot 24 was gebragt, op 20 centimes te bepalen, en de bevoordeeling der landelijke branderijen, almede door den Belgischen senaat aangenomen, weg te laten. De rapporteur, de heer *Berger*, heeft begrepen, dat het nieuwe ontwerp behoorde te worden aangenomen.

De beraadslagingen over het dieven complot, voor de assises te Brussel, hebben 18 dagen geduurd. Ter beantwoording van de 432 vragen, wegens de schuld der aangeklaagden, zijn de gezworenen ten laatste 21 uren opgesloten geweest.

De partij der liberalen poogt thans den beruchten *de Robaulx* te Solignies als gedeputeerde te doen benoemen; zijn tegenstander is de heer *Deschamps*. De eerste heeft reeds vooraf verkondigd, dat, als zijne tegenpartij, even als te Thuin, alwaar hij is afgewezen, de landelijke kiezers ten haren koste wil verwoeren en onthalen, hij wel denkelijkte kort zal schieten. — In het Luxemburgsche poogt men den beruchten *Tielemans*, die het openbaar onderwijs in België heeft vernield, tegen over den heer *Dams* te stellen, die zich daar openlijk over heeft beklagd. — Het is echter niet waarschijnlijk, dat aldaar een gedeputeerde zal worden benoemd, die geen Luxemburger is.

Een der gouvernementen-bladen te Brussel heeft berigt uit Parijs, inhoudende: „Dat de Belgische minister het bewind van Frankrijk heeft te kennen gegeven, dat de Duitsehe bonds-vergadering den Keizer van Rusland heeft verklaard, dat de tegenwoordige toestand van België als de oorzaak moest worden aangemerkt van de plaatshebbende onrust in Europa; — dat het alzoo wenschelijk was, dat de zaken daar te lande op

den voet van 1815 konden worden hersteld; — en dat, dien ten gevolge, een courier naar Prins Talleyrand was gezonden." — Het blad voegt er echter bij, dat dergelijke tijdingen, uit hoofde van derzelver gewigt, niet dan met de hoogste omzigtigheid moeten worden aangenomen.

De bekende baronnen de Tornaco zijn dezer dagen, gewapend, en met verscheidene Pruisische officieren, op hun kasteel van Sanem, buiten het gebied der bonusvesting Luxemburg, geweest.

AMSTERDAM, den 2 Julij. De gisteren alhier gehouden verkooping van schilderijen, nagelaten door wijlen den Hoog Welgeb. heer jonkheer J. Coll van Frankenstein, heeft opgebracht de somma van f 105,900, waaronder die der voornaamste meesters met de navolgende prijzen betaald zijn: L. Bakhuyzen, no. 2, f 1210; Berchem, no. 4, f 2605, no. 5, f 2800, no. 6, f 1500; G. Dou, no. 15, f 7375, no. 18, f 1400; A. van der Velde, no. 30, f 1100; M. Hobbema, no. 31, f 1590, no. 32, f 1325; De Hooghe, no. 36, f 2025; van Huisem, no. 37, f 2025, Dujardin, no. 38, f 1850, Merzu, no. 48, f 12400; F. van Mieris, no. 53, f 2100; Moucheron, no. 54, f 1425; Eglon van der Neer, no. 56, f 1925; P. Potter, no. 61, f 2500, no. 62, f 2835; Pijnacker, no. 64, f 2510; Ruijsdael, no. 70, f 1980; A. van der Velde, no. 77, f 1630, no. 78, f 1755; W. van der Velde, no. 80, f 3000, P. Wouwerman, no. 88, f 6000.

In de heden alhier gehouden veiling van het kabinet van wijlen den Wel Ed. heer J. de Vos, heeft de schilderij no. 16, van Hobbema f 11400 opgebracht; voorts van Everdingen, no. 9, f 1200; Ph. Wouwerman, no. 44, f 1615; en de geheele collectie ruim f 22,000.

DORDRECHT, den 4 Julij. Van Antwerpen meldt men, dat aldaar Vrijdag II., het bericht is ontvangen, dat voortaan de Antwerpsche loodsden de handelvaartuigen van Antwerpen tot aan Vlissingen toe zullen mogen begeleiden, en daarentegen de Hollandse loodsden die uit zee komende en voor Antwerpen bestemde schepen van Vlissingen tot Antwerpen zullen brengen. Reeds bevond zich eene brik, met een Hollandse loods aan boord, ter hoogte van Lillo om verder naar de stad op te komen.

Volgens een later bericht uit Antwerpen, is aldaar de Vlissingse loodsboot Zondag voor de stad gekomen, en de Antwerpsche loodsboot dien dag voor de tweedemaal naar Vlissingen vertrokken, waar de Belgische loodsden thans zeer wel ontvangen werden en met iedereen vrijen omgang hadden. Hetzelfde had te Antwerpen plaats met de Hollandse loodsden, die aldaar hunne oude gewoonte hernomen en hun oud logement wederom betrokken hadden.

Ook heeft de heer Legrelle, de burgemeester van Antwerpen, in de op Maandag gehouden zitting der Belgische kamer van afgevaardigden openlijk zijn genoegen betuigd wegens de thans geheel vrije en van alle belemmeringen ontheven vaart op de Scheide.

ASSEN, den 4 Julij. De gewone jaarlijksche vergadering der provinciale staten van Drenthe is eergisteren geopend. Tot leden van het Collegie van gedeputeerde staten zijn herkozen de heeren W. J. grave van Heiden en J. L. Homan. Men verneemt voorts, dat op gemelde staten-vergadering tot de onderwerpen van beraadslaging mede behoort het daarstellen van voorzieningen tegen het gevaar van de verspreiding van het vuur bij het veenbranden voor den boekweitbouw, ten aanzien van welk gevaar men in deze dagen zulk eene dure ondervinding heeft opgedaan.

LEEUWARDEN, den 8 Julij. Door de Staten van Vriesland, is op den 4 dezer als lid der Tweede Kamer van de Staten-Generaal op nieuw gekozen de heer mr. Ambrosius Aijso van Boelens, die als zoodanig in de maand October dezes jaars moest aftreden.

Tenzelfden dage zijn benoemd als leden van het collegie van heeren Gedeputeerde Staten dezer Provincie de heeren Regnerus Hendrik van Burman baron Rengers en Mr. Bernardus Dorhout, terwijl de heer Eelco Fockema als zoodanig op nieuw is gekozen.

Bij besluit van Zijne Majestelt is benoemd en aangesteld, tot wethouder der stad Leeuwarden de heer Suffridus Salverda, en zulks ter vervanging van den heer Mr. J. D. Wierdsma, overleden.

Bij koninklijk besluit van den 13den II., zijn de volgende bepalingen omtrent het houden van weekmarkten daargesteld:

„Dat geene verandering in de voor het houden der weekmarkten bepaalde dagen zal mogen worden gemaakt, en geene nieuwe weekmarkten zullen mogen worden ingevoerd, dan na vooraf verkregene autorisatie van de gedeputeerde staten der provincie, die zich, alvorens zoodanige autorisatie te verleen, zullen verzekeren, dat daaruit, voor de belangen van andere gemeenten hunner eigene of van naburige Provincien, of uit eenigen anderen hoofde, geene bezwaren kunnen voortvloeien.

„Dat, wanneer bij de in het eerste lid bedoelde verandering van bestaande, of invoering van nieuwe weekmarkten, gemeenten van naburige provincien belang mogten hebben, de vermelde autorisatie niet zal worden verleend, dan na gehouden overleg en overeenstemming met gedeputeerde staten van de naburige provincien; zullende, ingeval de daarbij betrokkene collegien van gedeputeerde staten niet eenstemmig over de te verleen autorisatie mogten denken, de zaak aan onze beslissing moeten worden onderworpen.

Ten gevolge van een Koninklijk besluit, van 13 Mei jl., houdende eenige nadere verordeningen omtrent de Kweekschool van onderwijzers, te Haarlem, zullen er, te rekenen van den 1 Julij dezes jaars, als nu bij de kweekschool van onderwijzers te Haarlem, in plaats van vijf, slechts drie klassen van Kweekelingen zijn, daar de drie eerste klassen tot eene klasse vereenigd worden. De eerste klasse zal alzoo bestaan uit 24 Kweekelingen, genietende elk eene prebende van f 200 's jaars; terwijl de tweede klasse bestemd is voor vier Kweekelingen, zonder genot van prebende; zullende de cursus dier beide klassen van vier jaren zijn. Eindelijk zal de derde klasse 10 leerlingen kunnen bevatten, zonder genot van prebende. Deze cursus is van één jaar, en is strekkende, om aan jongelingen, die reeds elders opgeleid zijn, de laatste hand, ter vorming voor de gewigtige betrekking van schoolonderwijzer, te leggen.

Bij een onlangs door den minister van financiën genomen besluit, is, onder anderen, bepaald, dat het insluiten van geldspecien in brieven, die bestemd zijn, om per post te worden verzonden, is en voortdurend blijft verboden, behoudens de bij vroegere resolutien gemaakte uitzonderingen; dat de postbeambten, aan welke brieven ter frankering worden aangeboden, met nauwkeurigheid zullen toezien, dat niet, gelijk tot dusverre al te dikwijls het geval is geweest, brieven, waarin geldspecien zijn besloten, van het publiek ter gefrankeerde verzending worden aangenomen; dat de brieven met geld, welke, niettegenstaande het verbod, in de bussen der postkantoren worden gevonden, zoo mede die, hetzij gefrankeerd of ongefrankeerd, waaromtrent eerst onderweg, of ter plaasse van bestemming, mogt worden ontdekt, dat dezelve vermoedelijk geldspecien bevatten, onmiddellijk door den beambte wien dezelve het eerst in handen komen, ambtshalve zullen worden aangeteekend, en voorts, met opzigt tot de verzending naar het kantoor van bestemming, als gewone aangeteekende brieven worden behandeld; dat de geadresseerden bij eene gewone kennisgeving zullen worden uitgenoodigd, om dezelve in persoon tegen kwitantie in het register, te komen afhalen; zullende de afgifte nogtans niet geschieden, dan nadat de belanghebbende zal hebben toegestemd, dat de brief op het kantoor door hem of in zijne tegenwoordigheid worde geopend, en door hem het gewone regt van 5 percent zal zijn betaald voor het ingesloten bedrag, boven en behalve het dubbel port van de plaats van afzending tot die van bestemming. Die port zal berekend worden naar het gewigt van den brief, voor dat de geldspecien daaruit zijn geligt. Voorts wordt bij gemelde resolutie bepaald, dat de brieven, welke niet, binnen den gewonen termijn, door de belanghebbenden mogten worden afgehaald, mitsgaders de zoodanige, welke de geadresseerden mogten weigeren te openen of waarvan zij, na de opening, de gevorderde regten niet verkiezen te betalen, als gewone aangeteekende rebusbrieven zullen worden behandeld en opgezonden; en dat bovengemelde bepalingen van stonden aan zullen worden toegepast, zelfs op de brieven met geld, die reeds in dit oogenblik op de postkantoren voorhaanden zijn, en bestemd waren om, na verloop van zes maanden, aan het hoofdbestuur te worden opgezonden.

De heer Omphal, die in kwaliteit van officier commissaris van Z. M. den Koning naar Parijs was vertrokken, belast met eene bijzondere commissie aan Z. M. den Koning der Franschen, is den 1 dezer hier teruggekomen. Men gelooft niet, dat het doel zijner zending aanvankelijk is gelukt, hetwelk, naar men verzekert, de strekking zou gehad hebben, de terugvoering van het vaandel der rode afdeeling, dat door de Franschen uit de citadel van Antwerpen medegevoerd en in het hotel der Invalides geplaatst is.

Volgens loopende geruchten zou Zr. Ms. lineschip de Zeeuw, kapitein Rijk, weldra eene reis naar Kroonstad maken, aan boord hebbende Z. K. H. Prins Hendrik, jongsten zoon van den Prins van Oranje, die van daar dan een uitstapen naar Petersburg doen zou.

Ook wil men, dat binnen kort twee 's lands schepen naar Oostindië zullen vertrekken, waarvan het eene gekommandeerd zal worden door den bij koninklijk besluit tot schout bij nacht benoemden kapitein ter zee Bokke.

Op zijn verzoek is aan den schout-bij-nacht van der Straaten het non-activiteits-traktement toegestaan, en is de kapitein ter zee Koopman door Z. M. in zijne plaats benoemd tot kommandant van Helvoetsluis.

Men gaat steeds voort met het maken van aanzienlijke bezuinigingen. Zoo is nu weder voor niet minder dan veertien onderscheiden scheepskommandanten een besluit buiten toepassing gesteld, waarbij bepaald werd de vervoering van traktement voor de officieren ter zee, zoodra zij een kommandement bekomen, en zijn alzoo dezen teruggebragt op het gewone traktement, dat zij vroeger genoten.

Zijne Excellentie de generaal baron Chassé zal, zoodra zijne gezondheid zulks toelaat, Bergen-op-Zoom verlaten en aanvankelijk zijn intrek nemen op het buitengoed

van professor Hendriks, bij Voorburg, waartoe bereids de noodige schikkingen zijn gemaakt.

Uit Zutphen wordt gemeld, dat ook aldaar laatstleden Woensdag, den 26sten, een bataillon der dappere verdedigers van Antwerpens kasteel, gecommandeerd door den heer majoor Voet, is binnen gekomen. Zoo in als buiten de stad waren alle huizen, torens en schepen met vlaggen versierd, — de geheele bevolking was als op één punt te zaamgestroomd, en zoo, door de militaire autoriteiten en een detachement van het regiment hussaren no. 6 ingehaald, aan hun hoofd hebbende het korps muzikanten der stedelijke schutterij, en zelve van het zeer goed muzijk-korps der rode afdeeling vergezeld, marcheerden die brave militairen in de beste orde tot op het 's Gravenhof, alwaar dezelve door den heer plaatselijken kommandant op eene gepaste wijze werden begroet, terwijl vervolgens het korps officieren op het raadhuis, door den heer burgemeester welkom geheten werd. Men had zich ook te Zutphen, zoo van stadswege als door eene vereeniging der notabelste ingezetenen, voorgesteld en gereed gemaakt om zoowel de manschappen als de officieren feestelijk te onthalen, maar heeft zich daarin door het onverwacht spoedig verder marcheren van dat bataillon teleurgesteld gezien.

Vrijdag den 28 Junij, kwamen te Arnhem aan, per Dordsche stoomboot, ruim vier honderd man, en in den loop van Zaterdag, per schepen of ook te voet, de nog verder gewacht wordende manschappen van de beide flank-bataillons der 7de en 9de afdeeling, te zamen ruim twaalf honderd man, die met geen minder geestdrift dan die der 10de afdeeling door de ingezetenen werden ontvangen. Beide bataillons, gecommandeerd wordende door de heeren luitenant-kolonels van Oudendijk en Naudascher, zijn te Arnhem niet minder hartelijk en feestelijk dan hunne voorgangers, op Zondag, gerecipiëerd en onthaald.

Naar men verneemt keeren de heeren officieren, die tot heden bij de vrijwilliggestudenten jagerkorpsen gedetacheerd waren, naar hunne respectieve korpsen terug.

Onder andere bezuinigingen, welke het gouvernement zich bejvert te bewerkstelligen, mag ook genoemd worden, het verminderen van de rations voor de rijks-paarden, namelijk het terug brengen van het ration op voet van vrede. Het schijnt dat men tot dezen maatregel is kunnen overgaan, omdat de artillerie en kavallerie vooreerst geene groote vermoefjenissen, eenen veltogt eigen, te wachten staan, en de manoeuvres en exercitiën daarna zullen gewijzigd worden. Men berekent dat deze bezuiniging, ongeveer f 800 à f 900 dagelijks bedraagt.

Bij de kavallerie en artillerie worden, uithoofde de oppassing en verzorging der paarden, geene zoo ruimschootsche verloven, als bij de infanterie gegeven; ook schijnen de reeds verstrekte verloven, bij die wapenen, geenszins onbepaald te zijn. Het geven van ruimschootsche verloven bij die wapens, zoude ook eerder nadeel voor 's Rijks schatkist, dan bezuiniging voortbrengen.

Uit het kamp van Rijen, verneemt men, dat aldaar Maandag avond, onder directie van de kapelmeesters der afdeeling grenadiers en der 5de afdeeling infanterie, door de muzikanten dier afdeelingen, voor de heeren officieren der 1ste divisie een vocaal en instrumentaal concert, ten behoeve van den zoo ongelukkig op de citadel van Antwerpen verminkten vrijwilliger Morre, is gegeven, hetwelk ook met de tegenwoordigheid van Z. K. H. den Erfprins van Oranje is vereerd geworden, en f 178 heeft opgebracht.

Volgens eene opgave in de Amsterdamsche Courant, van eene zijde in welke men alle vrouwen kon stellen, zijn er in den loop der zes eerste maanden van dit jaar een getal van 1,060 schepen te Amsterdam aangekomen. Het getal over de eerste zes maanden van het vorige jaar, slechts 975 geweest zijnde, zoo is het inderdaad opmerkelijk, dat in weerwil van het plaats gehad hebbende en voor onzen handel zoo belemmerend geweest zijnde embargo, de vergelijking der beide jaren evenwel ten behoeve van het tegenwoordige een batig slot van 85 meerder aangekomen schepen oplevert.

De Overijsselsche Courant geeft een verslag van het onthaal, dat het flankbataillon der 7de afdeeling infanterie, hetwelk een gedeelte had uitgemaakt van de bezetting van het Kasteel van Antwerpen, te Kampen op den 3 Julij ontvangen heeft. Hetzelfde werd buiten de poort door de autoriteiten ontvangen en door den burgemeester op eene passende wijze begroet. De heeren officieren van gemeld bataillon werden door den burgemeester op een dejeuner in het logement het Collegie genoodigd, terwijl aanstaanden Vrijdag al de manschappen van wege de regering op wijn, brood en kaas zouden worden onthaald.

Te Middelburg is, door den breeden kerkeraad der Nederduitsche Hervormde gemeente, ter vervulling der vacature, veroorzaakt door het beroepen van den Weleerw. H. Fangman naar Leijden, met een bevoens gemaakt twaalfstal van predikanten, den 1 dezer gemaakt het navolgend zestal: DD. J. Borsius te Zierikzee, J. Stroeve te Maassluis, H. Dwers te Kampen, G. A. van Limburg Brouwer te Schiedam, J. A. D. Molster te Rijswijk, en P. J. Koolhaas te Hoorn; waaruit vervolgens dadelijk op het drielat zijn gebragt: DD. J. Borsius, H. Dwers en J. Stroeve.

MEN GEL W E R K.

Wanneer het streelend voor ons is, de groote daden onzer voorouderen in het algemeen te hooren vermelden, is het voorzeker niet minder aangenaam met de bijzondere verrigtingen van enkele edele mannen uit hun midden bekend te worden. Dit waren mijne gedachten bij het lezen van het stuk over de *Kruistogten der Friezen naar Palestina*, vervat in het Mengelwerk der Leeuwarder Courant van Dingsdag den 4den Junij II., No. 45, en het kwam mij dus niet ondoelmatig voor het volgend verhaal uit de *Kruistogten der Friezen*, waarin omstandiger over het levenslot van den dapperen LIAUKAMA wordt gehandeld, dan aldaar geschiedt, door mij voor eenigen tijd uit onze oude Kronijken bijeenverzameld, in evengemeld Mengelwerk te plaatsen, in de hoop dat hetzelfde aan sommige Lezers moge behagen.

LEVENSSCHETS VAN EELKO LIAUKAMA, DEN KRUISVAARDER.

In den tijd toen de razernij om het Heilige land aan de Saracenen te ontrukken, nog in het aankomen was; toen Petrus de Heremiet geheel Europa doortrok, om Vorsten en volken tot den kruistogt te bewegen, (omstreeks het jaar 1096) en door den Paus en bijna alle Bisschoppen ondersteund, zijn doel bereikte, hetwelk in de gevolgen aan Frankrijk, Duitschland, Italië en andere landen zoo onnoemelijk vele menschen en schatten kostte, verspreide zich ook spoedig het gerucht van deze onderneming in Friesland. Vele Friesche Edelen, begeerig om in den roem der heldendaden en godsvrucht hunner naburen te deelen, lieten zich terstond tot de eerste kruisvaart opschrijven en met het kruis versieren. Onder dezen bevonden zich Eelko en Sikke Liaukama, Fekke Botnia, Tjepke Forteman, Jarich Ludigman, Epo Hardman, Igo Galama, Obbe Hermans en meer anderen. Zij bezorgden hunne huisgezinnen en bezittingen en begaven zich onder het geleide van Petrus den Heremiet op reis. In het begin der lente des jaars 1096 kwamen vijf benden kruisvaarders, onder bevel van gemelden kluisenaar, en nog een ander leger onder geleide van Wolter Savirus, gelukkig door Hongarij en Bulgarij te Konstantinopel aan, maar werden voor een groot gedeelte, aldaar over de zeëngte getrokken zijnde, door de Turken vernield. Na verscheiden gevechten tegen Griekschen Keizer Alexander Comnenus, die voortdurend over het ongeregeld gedrag der zaamgeraapte en uit allerlei natien bestaande kruisvaarders, en ziende dat de overwonnen landen niet aan zijn gebied, maar integendeel door de overwinnaars zelve in bezit gehouden werden, alle krachten inspande om hen te dwarsboomen, doch eindelijk door de bedreiging van Konstantinopel te belegeren, gedwongen was zich stil te houden, werd door het overschot, onder bevel van Godfried van Bouillon, op den 6 Mei 1097 het beleg voor de sterke stad Nicea geslagen. In die belegering sneuvelde van de Friesche Edelen Epo Hardman, Sikke Liaukama en Tjepke Forteman, de laatste van zijn geslacht. Eelko Liaukama en Fekke Botnia verrigten wonderen van dapperheid en werden tot belooning, door den Veldheer ieder met het bevelhebberschap over eene bende van drie duizend man beschenken. Botnia was de boezemvriend van Liaukama en zijn getrouwe medgezel in de gevaarlijkste ondernemingen. Zij waren onafscheidbaar, en wars van alle jaloerschheid benjdden zij elkanders roem niet, maar zochten de een den anderen te evenaren en door dappere daden boven hunne toegenoeten uitteblinken.

Intusschen kwamen er nog vele benden uit alle landen van Europa bij het kruistogt aan. Sommigen begrootten het getal der Christenen in dien tijd in het Heilige land op honderd duizend ruiters en zes honderd duizend voetknechten. Na de verovering van Nicea werd aan Eelko Liaukama, die aangezet door het voorbeeld van zijnen geseuvelde neef Sikke en uit wraak over diers dood, geen gevaar ontzien had, door de Opperbevelhebbers het bevel over de overwonnen stad opgedragen, maar zijne vurige begeerte om den oorlog mede te eindigen en in de verovering van Jeruzalem, het doel van alle kruisvaarders te deelen, en ondersteund door het verzoek van Botnia die zijnen vriend niet wilde verlaten, bragt zoo veel te weeg, dat men hem van het bevelhebberschap ontsloeg en veroorloofde den volgenden veldtogt bijte wonen.

Het beleg oor de Christen Vorsten voor Jeruzalem geslagen zijnde, werd Liaukama (a) bij de bestorming zwaar gekwetst en zijn vriend Botnia, die hem getrouw

(a) Deze verwording en latere verheffing tot Ridder wordt in het Mengelwerk van 4den Junij toegeschreven aan Sikke Liaukama, doch uit de Friesche Geschiedschrijver blijkt mijns inziens genoegzaam dat dit Eelko moet zijn.

